

NIJZ

Nacionalni inštitut
za **javno zdravje**

Vzgoja za zdravje za predšolske otroke

Vesna Pucelj
Nacionalni inštitut za javno zdravje

Ljubljana, 17. 6. 2016

Zakonske osnove I.

Navodila za izvajanje preventivnega zdravstvenega varstva na primarni ravni

(Ul., št.19/1998):

- Individualna VZ ob pregledih
- Skupinska VZ kot programirana zdravstvena vzgoja

Stiki otroka/starša z zdravstveno službo – možnosti za vzgojo za zdravje

Individualni stiki: ob sistematskih (1, 3, 6, 9, 12, 18 mesec, 3, 5 let) in namenskih pregledih (2 m, po sistem. pregledu, pred vstopom v vrtec, pred organiziranim zdravstvenim letovanjem, pred zdraviliškim zdravljenjem, ob pojavu epidemij nalezljivih bolezni)

Skupinska vzgoja za zdravje: (otroci, starši in pedagogi) – v prostorih ZD ali vrtca

Zakonske osnove II.

Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Ul., št. 16/2007)

Zakon o vrtcih (Ul., št. 100/2015):

- 2. člen – temeljne naloge vrtca (skrb za ustvarjanje pogojev za razvoj otrokovih telesnih in duševnih sposobnosti)
- 3. člen – načela (otrokov telesni in duševni razvoj)
- 4. člen – cilji (telesni in gibalni razvoj, higienske navade, skrb za zdravje)
- 21. člen – letni delovni načrt (sodelovanje z zdravstvenimi organizacijami)

Trenutno izvajanje VZ za predšolske otroke

Udeleženci po izbranih populacijskih skupinah, 2013

ZDRAVSTVENI STATISTIČNI LETOPIS

4 PREVENTIVNI PROGRAMI

4.4 Tabela 3: Udeleženci zdravstvenovzgojnih dejavnosti po izbranih populacijskih skupinah in vsebinah, Slovenija, 2013

Udeleženci ¹⁾ po vsebinah	< 7 let	7-9 let	10-14 let	15-19 let	Starši ²⁾	Odrasli ³⁾	Str. delavci ⁴⁾	Drugi	SKUPAJ
Zdrav način življenja	19.151	20.620	7.729	10.589	5.219	10.559	856	464	75.187
Duševno zdravje	376	608	2.601	1.941	-	512	207	17	6.262
Zdrava prehrana	8.345	8.764	11.927	4.200	2.440	4.248	285	102	40.311
Spolna vzgoja	626	2.905	25.379	16.043	260	359	179	117	45.868
Telesna dejavnost	993	1.199	3.709	1.848	516	4.734	321	172	13.492
Dobra drža	201	198	120	142	9	68	48	-	786
Zasvojenosti	35	40	5.174	1.522	649	111	47	39	7.617
Tvegano pitje alkohola	-	-	1.954	671	-	311	10	14	2.960
Kajenje tobaka	475	643	3.210	1.683	20	646	105	76	6.858
Ilegalne droge	-	-	1.523	509	104	71	4	1	2.212
Preprečevanje nezgod in prva pomoč	1.652	3.388	4.289	2.309	722	56	412	48	12.876
Dejavniki tveganja za KVB ⁵⁾	-	-	101	220	-	5.475	360	282	6.438
Zdravo hujšanje	-	-	71	435	5	1.904	89	36	2.540
Rak	-	-	574	9.845	31	622	132	1.044	12.248
Nalezljive bolezni	365	1.390	1.722	1.717	470	521	105	19	6.309
Sladkorna bolezen	-	-	336	42	-	3.393	84	52	3.907
Osebna higiena	10.203	7.821	5.131	1.061	519	76	265	101	25.177
Zobozdravstvena vzgoja	139.888	307.952	106.544	7.429	10.893	1.290	4.613	1.139	579.748
Šola za starše – zgodnja nosečnost	-	-	-	-	-	2.905	-	-	2.905
Šola za starše – predporodna priprava	-	-	-	-	-	15.300	-	-	15.300
Visok krvni tlak	-	-	-	18	-	-	249	31	298
Drugo ⁶⁾	2.382	3.816	11.473	1.386	886	6.846	2.181	750	29.720
SKUPAJ	184.692	359.344	193.567	63.610	22.743	60.007	10.552	4.504	899.019

¹⁾ Možno je beležiti dve šifri udeležencev.

²⁾ Starši predšolskih, osnovnošolskih otrok in dijakov.

³⁾ Odrasli in mladina od 20 let dalje (študenti).

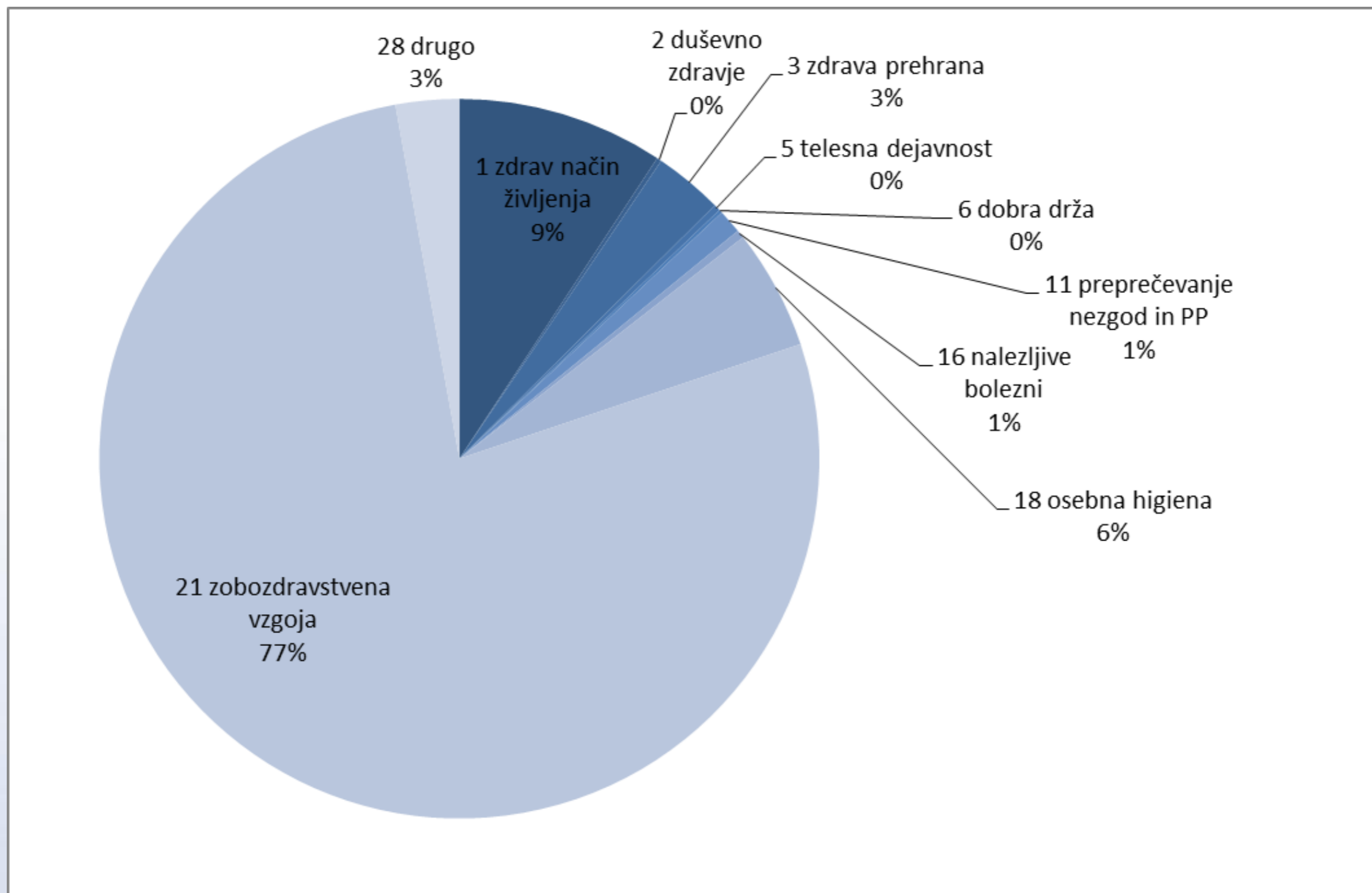
⁴⁾ Pedagoški delavci, vzgojitelji in zdravstveni delavci.

⁵⁾ Bolezni srca in ožilja.

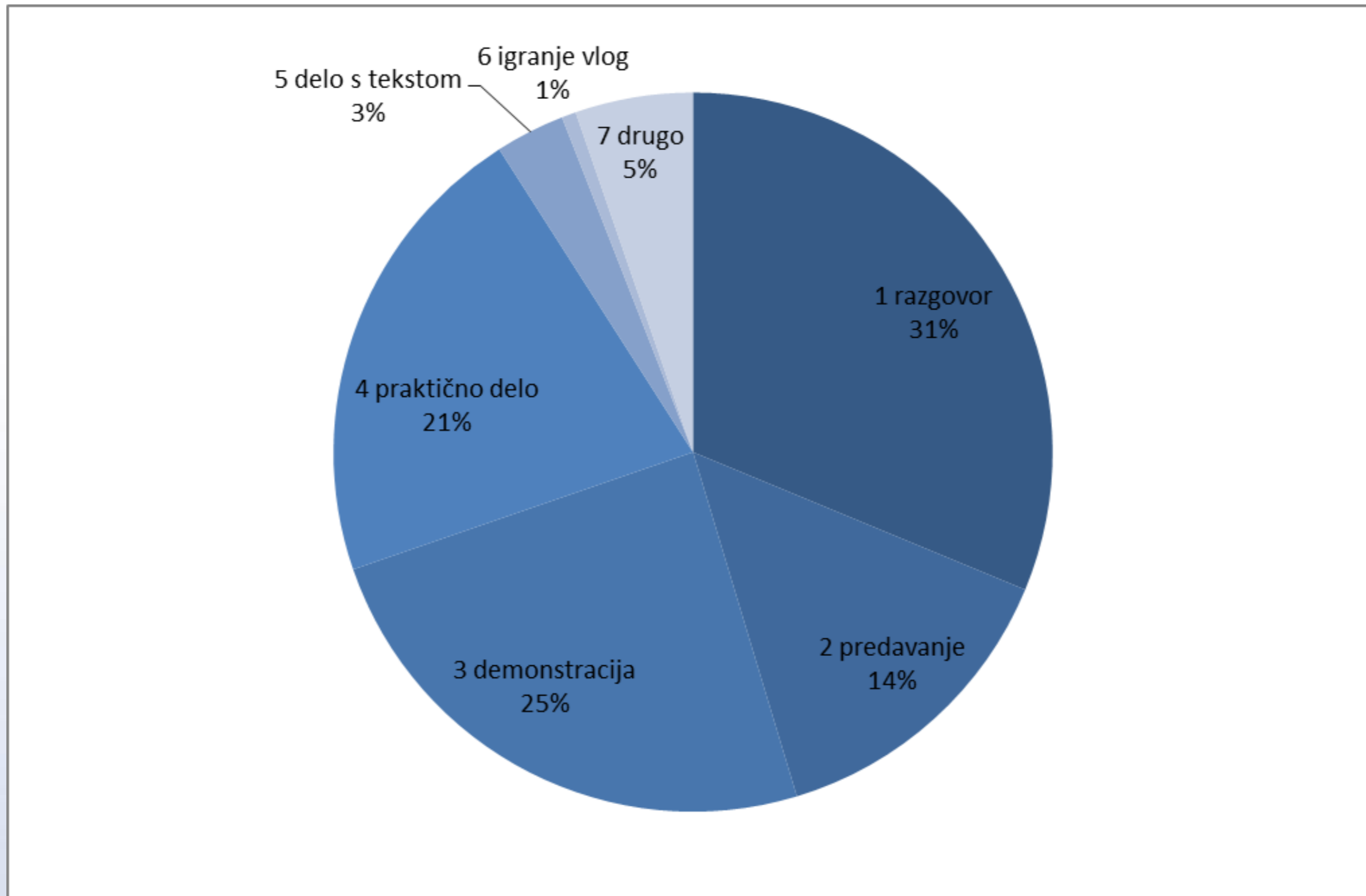
⁶⁾ Varnost pri delu, higiena bivalnega okolja, nasilje, test hoje na 2 km in druge vsebine.

Vir: Evidenčni obrazec za zdravstvenovzgojno delo (obr. 8,74)

Najpogostejše vsebine VZ za predšolske otroke, 2014

Uporabljene metode dela pri VZ dejavnostih za predšolske otroke, 2014

Mesto izvajanja VZ dejavnosti za predšolske otroke, 2014

Izzivi na področju VZ za predšolske otroke v okviru preventivnega zdravstvenega varstva na primarni ravni

- približevanje izvajanja uporabnikom (upoštevanje vidika uporabnika)
- poenotenje izvajanja dejavnosti s ciljem doseči enoten standard znanja med otroci, starši, vzgojitelji ter tudi med vsemi izvajalci vzgoje za zdravje,
- umestitev v celovito izvajanje preventivnih programov v zdravstvenem varstvu z upoštevanjem njenih zakonitosti in značilnosti (organiziranost izvajanja in nosilci izvajanja, vsebine in programi izvajanja, ključna vstopna mesta in ciljne populacije, spremljanje in vrednotenje dela ter koordinacija izvajanja na nacionalnem, regionalnem in lokalnem nivoju),
- samostojnost pri delu in kompetentnost (tudi z ustreznim izobraževanjem),
- vsebine in metode oz. oblike dela prilagojene razvojnim stopnjam in epidemiološkim podatkom določene ciljne populacije,
- boljše in bolj redno sodelovanje zdravstvenega doma z vzgojnoizobraževalnimi ustanovami in drugimi specializiranimi službami,
- nacionalna in regionalna koordinacija izvajanja vzgoje za zdravje.

HVALA ZA POZORNOST

Predlogi in pobude: vesna.pucelj@nijz.si

